

Politika kundër korrupsionit dhe ryshfetit në Grupin NLB

Grupi NLB është i përkushtuar fuqishëm ndaj pajtueshmërisë dhe integritetit dhe ka zero tolerancë për çdo formë të praktikave korrupsionit dhe ryshfetit në juridiksionet e ndryshme ku operon.

Grupi NLB është i vetëdijshëm për rëndësinë e luftës kundër korrupsionit si dhe krimeve të tjera financiare. Kështu, Banka zbaton në mënyrë aktive politikat dhe procedurat për të ndjekur tolerancën zero të çfarëdo forme korrupsioni, qoftë në sektorin publik apo privat. Ne kemi të vendosur politika dhe procedura, udhëzime dhe kodin e sjelljes, të cilat janë të detyrueshme për të gjithë punonjësit si dhe anëtarët e organeve drejtuese të NLB dhe anëtarëve të Grupit NLB. Ne gjithashtu i presim këto standarde nga partnerët e biznesit, furnitorët dhe personat e tjerë me të cilët bashkëpunojmë.

Si pjesë e politikës sonë të raportimit, kanale të veçanta të raportimit janë të disponueshme për të gjithë punonjësit (<https://nlb-kos.com/sq/pajtueshmeria-dhe-integriteti/whistler>), nëpërmjet të cilave ata mund të raportojnë në mënyrë konfidenciale te menaxhmenti përkatës i pajtueshmërisë për kryerjen e akteve të dyshuara të korrupsionit ose formave të tjera të rreziqeve të korrupsionit, për të cilat ata bëhen të vetëdijshëm gjatë veprimtarive të tyre profesionale. Si pjesë e qasjes sonë, ne garantojmë jo vetëm anonimitetin e raportuesve, por edhe mbrojtjen e tyre kundër çdo forme ndëshkimi apo hakmarrjeje.

Në Grupin e NLB, çdo formë e korrupsionit është rreptësisht e ndaluar

Korrupsion do të thotë çdo keqpërdorim i pozitës për qëllime personale. Kjo përfshin marrjen e përfitimeve financiare dhe jo financiare për veten ose për të tjerët. Shembuj të korrupsionit janë shantazhi, ryshfeti, mashtrimi, nepotizmi, pagesat e lehtësimit.¹

Në Grupin NLB, ndalohet përdorimi i çdo burimi të çdo anëtari të Grupit NLB për qëllime të paligjshme ose qëllim që nuk janë në përputhje me rregullat kundër korrupsionit të përcaktuara në këtë Politikë. Punonjësit do të jenë të detyruar të refuzojnë çdo sjellje korruptive dhe ta raportojnë atë menjëherë tek Njësia përgjegjëse për pajtueshmërinë.

Pranimi i paligjshëm dhe dhënia e paligjshme e dhuratave (ryshfeti)

Në Grupin NLB është rreptësisht e ndaluar dhënia ose pranimi i dhuratave në mënyrë të paligjshme për ose nga dikush, qoftë një partner biznesi, furnizues apo nëpunës publik, me qëllim që të fitojë biznes të ri, të mbajë biznesin ekzistues ose të avancojë interesat e dikujt në mënyrë të gabuar. Askush në Grupin NLB në asnjë rrethanë nuk mund të pretojë, të ofrojë, të pranojë ose të japë ndonjë gjë që mund të konsiderohet si ryshfet. Jo vetëm se kjo është e paligjshme; përbën vepër penale, cenon politikat e Grupit NLB dhe cenon integritetin tonë të biznesit.

¹ Kërkesa konsiderohet gjithashtu një veprim korrupsioni - nëse dikush premtos ose madje i jep një shpërblim një personi tjetër në këmbim të veprimit që ka shenja korrupsioni. Në një rast të tillë, si personi i kërkuar ashtu edhe personi që në fakt kryen veprimin përfshihen në praktikë korruptive.

Pagesat lehtësuese

Në Grupin NLB, pagesat lehtësuese janë të ndaluara. Askush nuk duhet të japë ose të pranojë pagesa lehtësuese. Pagesat lehtësuese do të nënkuptojnë pagesat kur një shumë (e ulët) parash u ofrohet ose u premtohet nëpunësve publikë ose përfaqësuesve të qeverisë² për të siguruar ose përshpejtuar aktivitetet rutinë ose të nevojshme që janë pjesë e procedurave të zakonshme (zyrtare). Zakonisht, pagesa të tilla kërkohen me para në dorë. Shembuj tipikë janë pagesat e shumave (të ulëta) për nëpunësit publikë për të siguruar vizë, kalimin e mallrave në doganë, ose për të përshpejtuar procesin e dhënies së lejeve zyrtare (licenca, leje, ndërtimi etj.), ose përfundimin e procedurave. Edhe pse në disa vende të botës kërkohen pagesa të tilla, ato përbëjnë ryshfet dhe shpesh përfshijnë dhurata dhe të ngjashme.

Nepotizmi

Në Grupin NLB, nepotizmi është i ndaluar. Të gjitha procedurat e punësimit ose të kontraktimit duhet të kryhen në mënyrë transparente, duke përdorur parimin e trajtimit të drejtë dhe të barabartë dhe ofrimit të mundësive të barabarta, në përputhje me procedurat e përcaktuara të punësimit ose të kontraktimit me qëllim që të rekrutohen kandidatët më të mirë dhe të shmangen konfliktet e interesit.

Nepotizëm do të thotë që vendimmarrësi ose personi me ndikim në vendimmarrje trajton me përparësi anëtarët e familjes së tij të ngushtë ose personat e tjerë nga marrëdhënie të ngushta personale me ta (të njohurit personal) pa një arsye të justifikuar dhe të argumentuar.

Lobimi dhe kontributet politike

Lobimi është një proces në të cilin grupet e interesit dhe/ose shoqëria civile përpiqen të ndikojnë te vendimmarrësit (zakonisht politikë). Anëtarët e bordit udhëheqës të Bankës do të llojnë dhe përfaqësojnë interesat e Bankës në përputhje me rregulloret përkatëse, duke respektuar parimin e transparencës (si lobistë të peregjistruar) në përputhje me legjislacionin që rregullon lobimin. Në raste të jashtëzakonshme, lobistët e regjistruar mund të përdoren për mbrojtjen e interesave legjitime pas miratimit paraprak nga bordi udhëheqës i anëtarit përkatës të Grupit NLB. Çdo lobim tjetër në emër të Bankës nuk lejohet. Shprehja e interesave në emër të Bankës (ose anëtarëve të tjerë të Grupit NLB) përmes shoqatave të interesit, siç janë shoqatat e bankave, nuk do të konsiderohet si lobim.

Në Grupin NLB, anëtarët nuk do të paguajnë asnjë kontribut politik – as direkt e as indirekt. Kontributet politike janë kontribute për një ose më shumë politikanë, fushatë politike ose parti politike. Kontribute të tilla mund të konsiderohen si një përpjekje për të fituar përparësi biznesi. Grupi NLB është politikisht neutral dhe për këtë arsye nuk jep kontribute financiare për partitë politike, përfaqësuesit politikë apo fushatat politike. Sidoqoftë, çdo punonjës, pavarësisht nga pozicioni i tij, mund të marrë pjesë lirisht në aktivitete apo fushata politike, por si individ në sferën e tij private, pa përdorur burimet, rrjetet apo markën e NLB-së për të kontribuar (financiar ose jo financiar) në aktivitete ose parti politike, politikanë apo fushata politike

Sponsorizimet dhe donacionet

Një donacion është një transaksion i njëanshëm, një kontribut i destinuar për ata që kanë nevojë për ndihmë dhe marrësi nuk ka nevojë të bëjë asgjë në këmbim të dhurimit. Sponsorizimi është një transaksion i dyanshëm, ku marrësi i fondeve të sponsorit duhet gjithashtu të përmbushë disa detyrime të rëna dakord paraprakisht, të tilla si publiciteti, tregimi

² Nëpunës publik do të thotë:

- Zyrtarët ose punonjësit e çdo autoriteti qeveritar ose shtetëror, agjenci ose person juridik në çdo nivel (përfshirë kandidatët për poste politike, anëtarë ose parti politike dhe punonjës, si dhe parti politike)
- Punonjësit e kompanive shtetërore
- Personat që ushtrojnë autorizime publike për llogari të shtetit (p.sh. anëtar i një zyre përfaqësimi diplomatik)
- Anëtarët e organizatave ndërkombëtare

i logos së sponsorit etj. Përgjegjësia sociale, e cila përfshin programet e sponsorizimit dhe donacioneve, është një nga përgjegjësitë themelore të Grupit NLB; prandaj, është e nevojshme të respektohen procedurat e vendosura transparente të miratimit dhe monitorimit nëse qëllimi i donacioneve dhe sponsorizimeve është përmbushur (përfshirë kushtet).

Donacionet dhe sponsorizimet do të lejohen nëse shprehin ose mbështesin vlerat e Grupit NLB dhe janë në përputhje me politikat e brendshme të Grupit NLB. Çdo punonjës i bankës duhet të shmangët nga miratimi i donacioneve dhe sponsorizimeve në mënyrë jo transparente ndaj organizatave, shoqatave ose organizatave fitimprurëse, ose personave të lidhur me Grupin NLB, ose pa respektuar rregullat e vendosura për miratimin e donacioneve dhe sponsorizimeve.

Standardet për furnitorët dhe/ose ofruesit e jashtëm

Proceset tona të blerjes mund të përfshijnë mallra dhe shërbime që prodhohen rregullisht në vende anëmbanë botës. Prandaj, është e rëndësishme të jemi të vetëdijshëm për rrezikun me të cilin përballet Grupi NLB për shkak të sjelljes së furnitorëve tanë dhe ofruesve të jashtëm (partnerëve të biznesit). Operacionet e përgjegjshme do të nënkuptojnë se ne sigurojmë bashkëpunim vetëm me furnitorë që kanë standarde të larta etike që përputhen me tonat. Furnizuesit ose ofruesit e jashtëm mund të përfshijnë gjithashtu nënkontraktorë, furnizues të mallrave dhe shërbimeve për çdo anëtar të Grupit NLB. Të gjithë personat e tretë duhet të kontrollohen, monitorohen dhe kontrollohen siç duhet bazuar në rreziqet që anëtarët e Grupit NLB duhet të vlerësojnë rregullisht. Furnizuesit dhe ofruesit e jashtëm duhet të informohen paraprakisht për kërkesat në fushën e përputhshmërisë dhe integritetit, të marrin lidhjet për të hyrë në Kodin e Sjelljes të publikuar të Grupit NLB (për përdorim publik), dhe kontratat me Bankën dhe anëtarët e tjerë të Grupit NLB duhet të përmbajë standarde në fushën e pajtueshmërisë dhe parandalimit të korrupsionit si dhe mjetet e duhura juridike (zgjidhja e kontratës për mosrespektim të standardeve të Grupit NLB). Është gjithashtu e nevojshme të kryhet kujdesi i duhur i furnizuesit dhe ofruesit të jashtëm, dhe të kryhen vlerësime të rregullta të rrezikut të marrëdhënies kontraktuale gjatë afatit të kontratës në përputhje me rregullat e brendshme për procedurat e kontraktimit dhe blerjes. Për të parandaluar korrupsionin, të gjitha rregullat e kësaj Politike, duke përfshirë rregullat për dhuratat, pagesat e ndaluara lehtësuese dhe ryshfetin do të zbatohen për furnitorët dhe ofruesit e jashtëm në të njëjtën mënyrë.

Përdorimi i ndërmjetësuesve

Ndërmjetësuesit janë agjentë, këshilltarë, agjentë imobiliar (patundshmërive), përfaqësues dhe persona të tjerë që veprojnë në emër dhe për llogari të Bankës ose anëtarit tjetër të Grupit NLB. Në raste të caktuara, ata bashkëpunojnë edhe me nëpunësit publikë (p.sh. me rastin e marrjes së lejeve për ndërtimin e ndërtesave të zyrove, marrjen e lejeve të tjera etj.).

Në praktikë, rreziku i korrupsionit dhe ryshfetit është më i lartë (akte të tilla janë më të shpeshta) kur përdoren ndërmjetës. Meqenëse ata përfaqësojnë Grupin NLB, ne jemi përgjegjës për ndërmjetësit tanë sikur të ishin punonjësit tanë. Prandaj, ndërmjetësit duhet të informohen paraprakisht për kërkesat në fushën e pajtueshmërisë dhe integritetit, të marrin lidhjet për të hyrë në Kodin e Sjelljes të publikuar të Grupit NLB (për përdorim publik) dhe kontratat me Bankën dhe anëtarët e tjerë të NLB-së. Grupi duhet të përmbajë standarde në fushën e pajtueshmërisë dhe parandalimit të korrupsionit si dhe mjetet e duhura juridike (ndërprerja e kontratës për mosrespektim të standardeve të Grupit NLB). Për të parandaluar korrupsionin, të gjitha rregullat e kësaj Politike, duke përfshirë rregullat për dhuratat, pagesat e lehtësimit dhe ryshfetin do të zbatohen për ndërmjetësit në të njëjtën mënyrë.

Punësimi ose porositja e shërbimeve nga ish-nëpunësit publikë, zyrtarët ose të afërmit e tyre

Nëpunësit publikë dhe bartësit e posteve, anëtarët e familjes së tyre të ngushtë dhe personat e tjerë të lidhur ngushtë me ta (p.sh. miqtë, të njohurit e tjerë të ngushtë) nuk mund të kenë

kurrë përparësi për shkak të këtyre lidhjeve në procedurat e punësimit, ose proceset e porositjes së shërbimit ose blerjes së mallrave. I njëjti rregull vlen edhe për ish-nëpunësit publikë dhe nëpunësit për periudhën e 5 viteve të fundit që nga përfundimi i punësimit ose funksionit të tyre. Në procedurat e punësimit dhe proceset e blerjes, duhet të përcaktohet nëse ka rreziqe korrupsioni apo rreziqe të konfliktit të interesit për shkak të lidhjeve të tilla në përputhje me këtë Politikë dhe politikën që rregullon menaxhimin e konfliktit të interesit. Nëse ka ndonjë dyshim, njësia përgjegjëse për pajtueshmërinë do të japë një opinion.

Kontaktet me zyrtarë të lartë të shtetit

Anëtarët e bordit drejtues të anëtarëve të Grupit NLB, të cilët kanë kontakte me përfaqësuesit e qeverisë ose të shtetit, ose përfaqësuesit e zyrave përfaqësuese diplomatike ose të organizatave ndërkombëtare, duhet, përveç respektimit të rregullave për pranimin dhe dhënien e dhuratave, për të mbrojtur integritetin dhe reputacionin e Grupit NLB, të kenë kujdesin e duhur që në këto kontakte të ndjekin objektivin bazë të kësaj Politike, përkatësisht sigurimin e transparencës së operacioneve.

Për të mbrojtur interesat e Grupit NLB dhe për të respektuar rregullat e kësaj Politike, është e nevojshme të mbahen shënime të takimeve (dypalëshe) të anëtarëve të organeve drejtuese (komiteteve ekzekutive dhe joekzekutive) të anëtarit të Grupit NLB me përfaqësuesit e qeverisë ose të shtetit, ose përfaqësuesit e zyrave përfaqësuese diplomatike ose organizatave ndërkombëtare. Sekretariati i çdo anëtari të Grupit NLB do të mbajë shënime për kontaktet e tilla me të dhënat e mëposhtme: a) vendin dhe datën e mbledhjes, b) pjesëmarrësit e mbledhjes dhe c) qëllimin e takimit.

Kontaktet me persona të tjerë

Punonjësit në Grupin NLB të kontaktuar nga një përfaqësues ose agjent i një furnizuesi, ofruesi i jashtëm, klienti ose personi i tretë në mënyrë që të përpiqen të ndikojnë në mënyrë të papërshtatshme në vendimet e biznesit të Bankës ose të një anëtari tjetër të Grupit NLB në mënyrë të papërshtatshme ose të paligjshme, duhet ta zbulojnë menjëherë këtë tek NjO-ja përgjegjëse për pajtueshmërinë.

Rregullat për pranimin dhe dhënien e dhuratave

Punonjësit në Grupin NLB nuk mund të praktikojnë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, asnjë formë korrupsioni dhe nuk mund të kërkojnë ose të kërkojnë ose të pranojnë ose premtojnë asnjë para, çmim, dhuratë, përfitim tjetër ose favor (kthim) nga çdo klient, ndonjë partner (ekzistues ose potencial) biznesi ose person i tretë.

Mbulimi i shpenzimeve të udhëtimit dhe akomodimit, si dhe mbulimi ose mos pagesa e tarifave të pjesëmarrjes për konferenca profesionale, takime biznesi dhe kurse trajnimi (qoftë nga anëtari i Grupit NLB ose një palë e tretë) gjithashtu do të konsiderohen si dhuratë.

Pjesëmarrja në një ngjarje të tillë lejohet kur:

- shpenzimet janë të pranueshme, të arsyeshme dhe në përputhje me rregullat për rimbursimin e shpenzimeve të udhëtimit;
- është legjitime për qëllime biznesi (p.sh. dhurata e dhënë lind nga përfitimet e marra në kuadër të sponsorizimeve dhe donacioneve dhe përdoret nga Banka për të forcuar partneritetet me klientët e saj ekzistues ose të ardhshëm);
- nuk devijon nga praktikat e biznesit; dhe
- nuk të jep përshtypjen se mund të ndikojë në vendimet dhe veprimet e kujdesshme të biznesit;
- nuk ndikon ose jep përshtypjen se është në gjendje të ndikojë në vendimet e biznesit dhe veprimet e punonjësit (p.sh. nuk ka negociata biznesi në vazhdim ose të planifikuar).

Format e lejuara të mikpritjes (p.sh. zbavitje, darka, ngjarje shoqërore që shoqërojnë konferenca ose takime profesionale) do të jenë ato që janë:

- legjitime për qëllime biznesi dhe të disponueshme në të njëjtën formë për të gjithë pjesëmarrësit e ngjarjes;
- të një natyre të denjë;
- përfaqëson një komponent të një takimi profesional ose biznesi me kohëzgjatje të arsyeshme (maksimumi një e dhjeta e kohëzgjatjes së programit); dhe
- me një vlerë që një individ do të ishte i gatshëm të paguante nëse udhëton privatisht.

Shërbyesit publikë

Kur bashkëpunohet me subjektet e sektorit publik (përfshirë entitetet ligjore publike), duhet të keni kujdes të veçantë; prandaj, duhet të respektohen rregullat që zbatohen zakonisht për dhuratat dhe mikpritjen.

Shkeljet e Politikës

Çdo shkelje e rregullave të kësaj Politike do të trajtohet në përputhje me dokumentet e brendshme për trajtimin dhe sanksionimin e shkeljeve të tilla. Korrupsioni është një veprë penale dhe pasojat janë shpesh të mëdha dhe mund të përfshijnë sanksione në formën e gjobave të konsiderueshme, futjen në listën e zezë të organizatave ndërkombëtare, dënime me burg për punonjësit dhe sanksionimin e personave juridikë. Për më tepër, çdo anëtar i Grupit NLB mund të pësojë dëme të konsiderueshme për shkak të humbjes së reputacionit, integritetit dhe përgjegjësisë sociale. Prandaj, Grupi NLB e konsideron çdo shkelje të kësaj Politike si shkelje e rëndë e detyrave të punonjësve; dhe nëse zbulohet ndonjë shkelje, do të merren masat e duhura që mund të çojnë në ndërprerjen e punësimit dhe paraqitjen e kallëzimit penal kundër punonjësit në fjalë.

Në lidhje me veprimet e dëmshme, Grupi NLB ka vendosur një standard të tolerancës zero ndaj veprimeve të paligjshme dhe joetike dhe mosrespektimit të vlerave. NLB Grupi ka theksuar këtë standard si një nga parimet themelore që ndjek gjatë kryerjes së biznesit.

Zero toleranca i referohet të gjitha veprimeve të qëllimshme të punonjësve që paraqesin sjellje të dëmshme për anëtarin e Grupit NLB dhe si të tilla janë të përcaktuara me akte ligjore ose zbatuese, akte të brendshme ligjore, praktika të mira biznesi dhe praktika të tjera të mira të biznesit të njohura përgjithësisht. Zero toleranca vlen edhe për veprimet e punonjësve të kryera me neglizhencë të rëndë – rrethana kur punonjësit duhet të jenë të vetëdijshëm për mundësinë që veprimet e tyre mund t'i shkaktojnë dëm Bankës ose anëtarit të Grupit NLB, por nuk arriten t'i parandalojnë ato.

Grupi NLB aplikon zero tolerancë, sipas së cilës të gjitha veprimet e korrupsionit janë të papranueshme. Disa veprime të tilla të vogla sfidojnë ligjin dhe krijojnë kushte potenciale për shkelje më të rënda.

Grupi NLB ka krijuar kanale për raportimin e shkeljeve të dyshuara, përmes të cilave mund të raportohen shkeljet e dyshuara të kësaj Politike (gjithashtu në mënyrë anonime); anëtarët e Grupit NLB do të sigurojnë mbrojtjen e informatorit dhe zbatimin e duhur të procedurës hetimore dhe marrjen e masave përkatëse.